

Handläggare
Maria Hägglund
Telefon: 08 508 28 742**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2016-12-13 p. 18

Förbifart Stockholm, kontrollprogram miljö under byggtiden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förelägga Trafikverket att under byggandet av Förbifart Stockholm till den del projektet ligger inom Stockholms kommun, att följa det upprättade kontrollprogrammet *”Kontrollprogram Miljö under byggtiden Övergripande”* inklusive följande bilagor:
 - Luftburet ljud, stomljud och komfortvibration.
 - Hamnanläggningar och sjötransporter.
 - Kemikalier och material.
 - Kemisk injektering.
 - Förorenad mark.
 - Kommunikation och tredje man.
 - Natur- och kulturmiljövården.

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Trafikverket bygger en ny motorväg, Förbifart Stockholm, som sträcker sig från Kungens Kurva i söder till Häggvik i norr. Största delen, drygt 18 av 21 km ny vägsträcka, kommer att gå i tunnel som sprängs ut i berg. Under byggtiden kommer tre tillfälliga hamnar att

anläggas för att transportera ut bergmassor från tunneldrivningen. En av dessa hamnar kommer ligga inom Stockholms stad i Sättra. För projektet Förbifart Stockholm har Trafikverket i samråd med Stockholms miljöförvaltning upprättat ett kontrollprogram för miljö i byggskedet som förvaltningen bedömer som ändamålsenligt. Förvaltningen föreslår därför miljö- och hälsoskyddsnämnden att förelägga Trafikverket att följa det upprättade kontrollprogrammet.

Bakgrund

Trafikverket bygger en ny motorväg, Förbifart Stockholm, som sträcker sig från Kungens Kurva i söder till Häggvik i norr. Största delen, drygt 18 av 21 km ny vägsträcka, kommer att gå i tunnel som sprängs ut i berg. Under byggtiden kommer tre tillfälliga hamnar att anläggas för att transportera ut bergmassor från tunneldrivningen. En av dessa hamnar kommer ligga inom Stockholms stad i Sättra.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsynsmyndighet över den miljöfarliga verksamhet som är kopplad till projektet. Inom övriga stora infrastrukturprojekt inom staden har Trafikverket tagit fram kontrollprogram som Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Stockholm har förelagt Trafikverket att följa. Det har skett för till exempel projekt Citybanan, Norra Länken, Mälarbanan m.fl.

För projektet Förbifart Stockholm har Trafikverket i samråd med Stockholms miljöförvaltning, Länsstyrelsen samt miljöförvaltningarna för de andra berörda kommunerna upprättat ett kontrollprogram för miljö i byggskedet. Samtliga kommuner och Länsstyrelsen är överens om kontrollprogrammets innehåll och bedömer det vara ändamålsenligt. Kontrollprogrammet är ett levande dokument och kan vid förändrade förutsättningar behöva justeringar i samråd med tillsynsmyndigheten.

Miljöförvaltningen avser bedriva löpande tillsyn över projektet. Inom ramen för tillsynen kommer aktuella frågor diskuteras, kontroller genomföras och åtgärder följas upp. Frekvensen av tillsynen kan komma att förändras efter behov.

Tillstånd

Verksamheten är till stor del reglerad genom mark- och miljödomstolens dom (mål M 3346-11) samt mark- och

miljööverdomstolens dom (mål M 11838-14) som anger villkor för bland annat luftburet buller och stomljud under byggtiden. Den tillfälliga hamnen i Sättra har prövats i en egen process och också där har mark- och miljödomstolen (mål M 3345-11) och mark- och miljööverdomstolen (mål M 11835-14) angett villkor för verksamheten gällande bland annat buller från hamnverksamheten.

Kontrollprogrammets innehåll

Kontrollprogrammet är en beskrivning av miljöaspekternas hantering under byggtiden och syftar till att kontrollera att de av domstolarna fastställda villkoren följs och att visa för tillsynsmyndigheten hur detta sker. Kontrollprogrammet inbegriper även frågor som inte prövats inom de olika målen och reglerats i villkor som till exempel kemikaliehantering.

Kontrollprogrammet består av ett övergripande kontrollprogram samt sju stycken bilagor efter ämnesområde. Tidigare har det funnits ytterligare en bilaga kallad ”Ytvattendrag” som hanterade utsläpp till vatten. Den bilagan har efter diskussioner om riktvärdesnivåer med Trafikverket utgått och ersätts med separata handlingsplaner för respektive recipient. Syftet med handlingsplanerna är att under en provotid på 6-9 månader utvärdera reningsanläggningar för att vinna kunskap och erfarenhet om robusta, väl fungerande reningsanläggningar i anläggningsmiljö samt deras kostnader, begränsningar och möjligheter. Miljöförvaltningen har nämligen efterfrågat mer underlag från Trafikverket om vilken den totala belastningen blir av olika ämnen till recipienterna. Trafikverket har inte kunnat ge ett fullständigt underlag då det är svårt att beräkna belastningen från byggverksamheten på grund av osäkerheter i flöden och innehållet i bortpumpat vatten och har därför föreslagit arbetssättet med handlingsplaner för att kunna påvisa vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. Miljöförvaltningen anser att ett sådant arbetssätt är lämpligt att tillämpa i det här fallet sett till projektets omfattning och komplexitet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kontrollprogrammet har samråtts med miljöförvaltningen, förvaltningen har inga kvarstående synpunkter och föreslår miljö- och hälsoskyddsnämnden att förelägga Trafikverket att följa det upprättade kontrollprogrammet.

Bilagor

1. Kontrollprogram Miljö under byggtiden Övergripande
 2. Kontrollprogram Miljö Luftburet ljud, stomljud och komfortvibration.
 3. Kontrollprogram Miljö Hamnanläggningar och sjötransporter.
 4. Kontrollprogram Miljö Kemikalier och material.
 5. Kontrollprogram Miljö Kemisk injektering.
 6. Kontrollprogram Miljö Förorenad mark.
 7. Kontrollprogram Miljö Kommunikation och tredje man.
 8. Kontrollprogram Miljö Natur- och kulturmiljövården.
- Slut.